

NORGES HØYESTERETT

Den 11. februar 2021 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Falkanger, Bergsjø og Thyness i

HR-2021-284-U, (sak nr. 20-187368STR-HRET), straffesak, anke over beslutning:

A (advokat John Christian Elden)

mot

Påtalemyndigheten (statsadvokat Thor Erik Høiskar)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens ankenektelse i sak om medvirkning til grovt bedrageri, jf. straffeprosessloven § 321 andre ledd første punktum.
- (2) A, født 00.00.1981, ble 13. mai 2020 satt under tiltale for overtredelse av straffeloven § 372, jf. § 371 bokstav a, jf. straffeloven § 15.
- (3) Vesterålen tingrett avsa 30. september 2020 dom med slik domsslutning:
  - «1. A, født 00.00.1981, dømmes for overtredelse av straffeloven § 372 jf. § 371 bokstav a jf. straffeloven § 15 til en straff av fengsel i to år.
  2. A, født 00.00.1981, dømmes til å betale erstatning til B med kr. 42.501 innen 14 dager fra dommens forkynnelse.
  3. A, født 00.00.1981, dømmes til å betale sakskostnader med kr 5.000.»
- (4) A anket til lagmannsretten. Anken gjaldt bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet, saksbehandlingen og straffutmålingen. Han begjærte også ny behandling av det sivile kravet.
- (5) Hålogaland lagmannsrett avsa 24. november 2020 beslutning med slik slutning:

«Anken nektes fremmet.»
- (6) A har begjært omgjøring av lagmannsrettens beslutning, og han har anket til Høyesterett. Anken til Høyesterett gjelder saksbehandlingen. A anfører i korte trekk det følgende:

- (7) Lagmannsrettens begrunnelse gir ikke et tilfredsstillende svar på hvorfor anken ikke kunne føre frem. Det er ikke forklart hvorfor anførselene i saksbehandlingsanken er uten betydning for domfellelsen for medvirkning til grovt bedrageri. Anførselene i anken knyttet til bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet og straffutmålingen er ikke drøftet, og dette etterlater et inntrykk av at de ikke er oppfattet.
- (8) *Påtalemyndigheten* anfører at lagmannsretten ikke har begått noen saksbehandlingsfeil.
- (9) Hålogaland lagmannsrett har i beslutning 22. desember 2020 vurdert, men ikke funnet grunnlag for omgjøring.
- (10) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at ankeutvalgets kompetanse er begrenset til å prøve lagmannsrettens saksbehandling, jf. straffeprosessloven § 321 femte ledd. Dette omfatter blant annet om det skjønner lagmannsretten har utøvd er forsvarlig, herunder om det ut fra retts- og bevisspørsmålene var forsvarlig å nekte anken fremmet etter en skriftlig og forenklet behandling, jf. Rt-2012-1342 med henvisning til tidligere praksis. Lagmannsrettens begrunnelse må dessuten vise at tingrettens dom er undergitt en reell overprøving, jf. Rt-2008-1764 avsnitt 104.
- (11) I anken til lagmannsretten er det argumentert for at det er flere forhold som indikerer at tiltaltes tidligere kone var involvert i lånopptakene, og at hun visste at det skulle tas opp lån i hennes navn. Det er anført at tingretten kom til at den tidligere ektefellens forklaring veide tyngre enn tiltaltes uten at dette var underbygget med konkrete bevis.
- (12) Lagmannsretten bemerket til dette:
- «Lagmannsretten kan ikke se at tingretten har begått saksbehandlingsfeil knyttet til opplysningen av saken ... Det er utvilsomt slik at domfellelsen for medvirkning til grovt bedrageri ikke ville ha blitt påvirket av de momenter som er anført i anken. De ytterligere undersøkelser som anføres at burde vært gjort, ville ikke endret det forhold at domfelte medvirket til grovt bedrageri overfor de kredittinstitusjonene som er omhandlet i saken...»
- (13) Utvalget kan slutte seg til det lagmannsretten her sier i tilknytning til *skyldspørsmålet*, ettersom det anførte ikke rokker ved at det foreligger et bedrageri overfor finansinstitusjonene. Imidlertid synes det ved *straffutmålingen* å være lagt betydelig vekt på at bedrageriene ble gjennomført ved hjelp av en identitetskrenkelse. Utvalget viser her til at tingretten utmålte straffen til fengsel i to år under henvisning til HR-2020-1352-A, der misbruk av tredjeparts personopplysninger sto sentralt.
- (14) I tingrettens dom er bevisvurderingen på dette punkt oppsummert som følger:
- «B har forklart at hun ikke har vært kjent med at det var tatt opp lån med henne som låntaker og bruk av hennes minnebrikke... Retten legger dette til grunn. Det har formodningen mot seg at hun ville medvirke til lån på de vilkår som tiltalte hadde avtalt.»
- (15) Utvalget bemerker at bevisene utover den daværende ektefellens forklaring er begrenset, og at det kan fremstå som uklart om tingretten har lagt til grunn det strenge strafferettslige krav til

bevis på dette punktet. En eventuell annen bevisvurdering ville kunne få vesentlig betydning for straffutmålingen.

- (16) Utvalget konkluderer etter dette med at det i lys av bevisspørsmålene ikke var forsvarlig av lagmannsretten å nekte anken fremmet etter en skriftlig og forenklet behandling.
- (17) Lagmannsrettens beslutning må etter dette oppheves.
- (18) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

Lagmannsrettens beslutning oppheves.

Per Erik Bergsjø
(sign.)

Aage Thor Falkanger
(sign.)

Erik Thyness
(sign.)